Ch – 12

1 : पुंसां श्रेयसी का ?

A. संनिधि:
B. <u>संहति:</u>
C. संगती:
D. संमती

2 : न हयोकपक्षो .... प्रयाति ?

A. रथ:
B. अश्व:
C. <u>विहग:</u>
D. मत्स्य:

3 : मेधसम् की न दीप: ?

A. <u>तोयम्</u>
B. बालम
C. तेज:
D. धन्यम्

4 : कुलसध्मनि क: दीप: ?

A. <u>सत्पुत्र:</u>
B. शिक्षितपुत्र:
C. आत्मज:
D. शुरपुत्र:

5 : केषा नराणां कृते किमपि असाध्य नास्ति ?

A. साहसिकाणाम्
B. नास्तिकाणाम्
C. <u>सोत्साहाणाम्</u>
D. धनीकाणाम्

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

6 : 'विहग:' शब्दस्य पर्यायशब्द: क:

A. तृषा
B. तथाड़पि
C. खग:
D. एकपक्षो

7 : આ પાઠમાં 'પાણી' માટે કયો શબ્દ વપરાયો છે ?

A. तोयम्
B. वारि
C. जलम्
D. एकपक्षो

Qus.2

1 : कानी पज्च: शनै: शनै: भवन्ति ?

➢ पन्था:, कन्था, पर्वतलधनम्, विधा, वितम् च -एतानि पज्च शनै: शनै: भवन्ति |

2 : कीद्दशा: तण्डुला: कदापि न प्ररोहन्ति ?

➢ तुषै: परिभ्रष्टा: तण्डुला: न प्ररोहन्ति |

3 : खन्यमाना भूमि: की ददाति ?

➢ खन्यमाना भूमि: तोय ददाति |

4 : पात्र क: नैव तापयति ?

➢ सत्पुत्ररूप: दीप: पात्र नैव तापयति |

Qus. 3: रेखाङ्कितपदानी आधृत्य प्रश्नवाक्य रचयत |

(कदा,कीम, क:, किमर्थम्)

(1) खन्यमाना भूमि: तोय ददाति |

➢ खन्यमाना भूमि: कि ददाति ?

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

(2) सत्पुत्रः द्रव्यावसानसमये चलता न धते |

- सत्पुत्रः कदा चलता न धते ?

(3) एकपक्षो विहगः न प्रयाति |

- एकपक्षो कः न प्रयाति ?

Qus. 4 : वर्गसहितम् अनुनासिकपद लिखत |

		वर्ग	अनुनासिकाप्रयोगः
(1) लनधनम्	-	क वर्गः	लंडधनम्
(2) पच	-	च वर्गः	पञ्च
(3) बंधूः	-	त वर्गः	बन्धुः
(4) तंडुलः	-	टी वर्गः	तण्डुल

Qus . 5 : श्लोकपूर्ति कुरुत |

1: शनैः पन्थाः ...... शनैः शनैः ||

- शनैः पन्थाः शनैः कन्या शनै पर्वतन्द्वानंम |
  शनैविधा शनैवित पञ्चेतानी शनैः शनैः ||

2: नास्ति मेधसमम .... धान्यसम प्रियम् ||

- नास्ति मेधसम् तोय नास्ति चात्मसम् बलम |
  नास्ति चक्षुःसंम तेजो नास्ति धान्यसम प्रियम् ||

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

Qus. 6

1 : પાંચ અક્ષયનિધિ કયા કયા છે ?

➢ ચારિત્ર્ય, શૂરવીરતા, ઉધમશિલતા, પંડિતાઈ અને સારા મિત્રો તે પાંચ અક્ષયનીધે છે.

2: 'એક પાંખ વડે પક્ષી ઉડી શકાતું નથી' એ કથન દ્વારા કવિ શું સમજાવે છે ?

➢ પક્ષી ફક્ત એક પાંખથી ઉડી ન શકે; તેને બને પાંખો જોઈએ. એવી જ વિદ્વાન થવા માટે વ્યક્તિએ સત્ય, તપ. જ્ઞાન, અહીસા, વિદ્વાનોને પ્રણામ કરવા અને સચ્ચારીત્રતા જેવા ગુણોધારણ કરવા પડે છે.

3 : સત્પુત્રને દીપ શા માટે કહ્યો છે ?

➢ દીપ અધાકારમાં પ્રકાશ આપે છે. સારો સદ્ગુણી પુત્ર દીવા જેવો છે. આવો પુત્ર પોતાના કુળમાં પ્રકાશ પાથરે છે. પોતાના કુળની કીર્તિ વધારે છે અને કુળને તારે છે.

Qus . 7 : अनुवाद कृत्वा अर्थविस्तार बोध च लिखत ।

1 शनै: पन्था: कन्था शनै: पर्वतलङ्घनंम ।
शनैर्विधा शनैर्वित पञ्चेतानि शनै: शनै: ॥

अनुवाद -

➢ ધીમે ધીમે માર્ગ કપાય, ધીમે ધીમે ગોદડી બને, ધીમે ધીમે પર્વત ઓળગાય, ધીમે ધીમે વિધા પ્રાપ્ત થાય અને ધીમે ધીમે ધન કમાવાય. આ પાંચ ધીમે ધીમે થાય.

अर्थविस्तार -

➢ આ સુભાષિતમાં માર્ગ કાપવાની, ગોદડી સીવવાની, પર્વત પારકારવાની, વિધા મેળવનાની અને ધના કમાવાની ક્રિયા - આ પાંચ ક્રિયાઓ ધીમે ધીમે થાય છે, એમ કહ્યું છે. માર્ગ કાપવામાં ઉતાવળ કરવામાં આવે, તો અકસ્માત થવાનું જોખમ રહે. ગોદડી બનાવવી હોય ત્યારે પણ ધીરજ રાખવી પડે. પર્વત ઓળગતિ વખતે ખુબા સાવચેતી રાખવાની હોય છે. વિધા ધીમે ધીમે ગ્રહણ કરાયા. ધામ ઉતાવળે કમાઈ લેવાતું નથી. માટે આ બાબતો ધીમે ધીમે સિદ્ધા કરવી પડે.

बोध -

➢ 'ઉતાવળા સો બાવરા, દિરા સો ગંભીર' આ કહેવત જીવનમાં ઉતારીને માણસો ધીમે ધીમે ધૈર્યપૂર્વક કાર્ય કરવું જોઈએ. તો જ તેને સફળતા પ્રાપ્ત થાય છે.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

2. सोत्साहाना नास्त्यसाधया नीराणा
   मार्गारब्धा: सर्वयत्ना: फलन्ति |

अनुवाद:

- ઉત્સાહી માણસોને માટે કંઈ અસાધ્ય નથી. યોગ્ય રીતે આરાભેલા બધા પ્રયન્તો સફળ થાય છે.

अर्थविस्तार

- પ્રસ્તુત સુભાષિતમાં ઉત્સાહ-ઉમાંગાથી કાર્ય કરનારાઓને માટે બધું કાર્ય સહજ સિદ્વ થાય છે, એમ કહેવામાં આવ્યું છે. લાકડું ઘસવામાં આવતા તેમાંથી પણ અગ્નિ પ્રગટે છે અને જમીનને ખોધા કરવાથી એમાંથી જળની પ્રાપ્તિ થાય છે. આ દુનિયામાં ઉત્સાહ અને ઉમગ ધરાવનારા વ્યક્તિ બધું જ મેળવી શકે છે. આળસ અને પ્રમાદમાં રચાતી વ્યક્તિ કશું જ સિદ્વ કરી શકતી નથી. માટે જ આળસને માણસનો સૌથી મોટો દુશ્મન કહે છે.

बोध:

- સફળતા માટે માણસે કોઇઇ પણ કાર્ય ઉત્સાહ-ઉમાંગાથી કરવું જોઈએ. બધા પ્રયત્નો યોગ્ય રીતે આરાભાવા જોઈએ. તો જ સફળતા મળે છે.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in